

Posiedzenie plenarne PCC, Warszawa, 21-22 listopada

Kataster w UE i poza nią

Gospodarzem posiedzeń plenarnych Stałego Komitetu do spraw Katastru (PCC) jest kraj sprawujący aktualnie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. W tym roku organizacja spotkania przypadła więc Polsce.

Jarosław Bydłosz

Obradom przewodniczyła główny geodeta kraju Jolanta Orlińska. Poziom referatów był wysoki, a sesje merytoryczne – ciekawie prowadzone. W ramach obrad w hotelu Polonia Pałace odbyło się sześć sesji merytorycznych oraz jedna organizacyjna. Tematyka koncentrowała się wokół następujących zagadnień: •rola katastru w walce z kryzysem finansowym; •budynki, konstrukcje i lokale w katastrze; •korzyści płynące z korzystania z danych katastralnych; •standaryzacja w katastrze; •systemy katastralne krajów Partnerstwa Wschodniego oraz innych spoza UE.

• Czas na budynki

W ramach sesji wygłoszono dwadzieścia cztery referaty (sześć przez prelegentów z Polski) dostępne na stronie www.eurocadastre.org/eng/events.html. Na uwagę zasługuje prezentacja Dominique Laurent z Francji pt. „Temat danych INSPIRE »Budynki« – status po konsultacjach i testowaniu”. Zagadnienie to jest istotne dla polskiego katastru. W załączniku III do dyrektywy poprzez budynki rozumie się ich położenie geograficzne. W październiku br. zakończyło się testowanie i rewizja drugiej wersji specyfikacji danych, która zawiera podstawowe modele danych 2D, 2,5D oraz rozszerzony profil 3D. Dwuwymiarowa reprezentacja budynków jest z reguły dostępna w rejestrach poszczególnych krajów. W modelu 2,5D do punktów charakterystycznych budynku, oprócz współrzędnych X i Y, dodano współrzędną Z. Rozszerzony model 3D, przewidywany jako nieobowiązkowy, ma na celu zapewnienie dostawcom posiadającym dane trójwymiarowe możliwości ich włączenia do infrastruktury danych przestrzennych bez konieczności „spłaszczenia” obiektów do dwóch wymiarów. Na wiosnę 2012 roku zostanie zaproponowana ostat-

For: GUGiK

nią wersja specyfikacji danych dla tematu „Budynki”. Na jej podstawie Komisja Europejska sporządzi wymagania, które zostaną włączone do reguli implementacyjnych dotyczących interoperacyjności zbiorów danych przestrzennych. Po zatwierdzeniu przez przedstawicieli 27 krajów dostawcy danych będą mieli siedem lat (dla istniejących danych) lub dwa lata (dla danych nowych lub przekształconych w bardzo dużym stopniu) na ich dostosowanie do reguł INSPIRE. Od dostawców będzie zależało, czy zdecydują się na zastosowanie schematu dyrektywy jako modelu wewnętrznych danych czy też na transformację z danych źródłowych do schematu INSPIRE.

Moim zdaniem w temacie „Budynki” przewijają się dwa główne problemy dotyczące w pewnym stopniu także innych tematów danych. Pierwszy to zakres, w jakim będzie należało udostępnić je w infrastrukturze danych przestrzennych UE. Drugi problem jest związany ze sposobem ich udostępnienia. Sądzę, że GUGiK, który jest mocno zaangażowany w prace nad tematem „Budynki”, proponuje rozwiązania nieobciążające znacząco polskiego podatnika.

• Różne katastry

Interesująca była również możliwość zapoznania się z systemami katastralnymi państw spoza UE, takich jak Armenia, Białoruś, Gruzja, Turcja, Chorwacja czy Jordania. Kraje te, każdy na swój sposób, rozwinęły systemy rejestracji nieruchomości czy też praw do nich, a problemy, jakie napotykają, są często podobne do naszych, np. integracja różnych rejestrów, cięcia budżetowe związane z kryzysem czy ucieczka wykwalifikowanej kadry do lepiej płacącego sektora prywatnego.

Na szczególną uwagę zasługuje kataster w Jordanii, gdzie rejestruje się m.in. prawa do wody przepływającej przez dany teren. Z punktu widzenia europejskich systemów katastralnych jest to nietypowe, natomiast w kraju pustynnym nikogo to nie dziwi. Notabene GUGiK wraz ze swoim odpowiednikiem ze Szwecji – Lantmätariat służy doradztwem w rozwoju katastru w tym kraju.

• Razem czy osobno

W czasie sesji organizacyjnej przyjęto do PCC dwa kraje w charakterze obserwatorów – Chorwację oraz Turcję. Chorwacja jest już zintegrowana z Unią Europejską, w przypadku Turcji jest to trudniejsze, choć najbliższa, coroczna konferencja INSPIRE odbędzie się na przełomie czerwca i lipca w Stambule.

Kolejną omawianą sprawą była współpraca PCC z EuroGeographics (organizacją zrzeszającą europejskie instytucje zajmujące się geodezją, kartografią i katastrami). Prezydium Stałego Komitetu – szefowie odpowiednich agencji reprezentujących poprzednią (Węgry), obecną (Polska) i następną (Dania) prezydencję – zaproponowało połączenie PCC z EuroGeographics z zachowaniem szerokiej autonomii Komitetu. Mimo zabiegów prezydium i zachęty ze strony EuroGeographics, propozycja ta została odrzucona – głosy rozłożyły się praktycznie pół na pół przy wymaganej większości 2/3. Ustalono jednak, że szeroka współpraca z EuroGeographics będzie kontynuowana. W czasie sesji przekazano również przewodnictwo w PCC delegacji duńskiej.

Autor jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, AGH w Krakowie